

C S A L Á D S E G Í T Ő É S G Y E R M E K J Ó L É T I S Z O L G Á L A T
G Y E R M E K J Ó L É T I S Z O L G Á L A T

4 0 8 0 Hajdúnánás, Dorogi u. 14. sz. Tel.: (52)381-624, e-mail:gyermekjolet@nanaskabel.hu

**Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója 2008. évben
végzett munkájáról**

Készült: Hajdúnánás, 2009.

Készítette:

Nagyné Juhász Krisztina
szakmai egységvezető

TARTALOMJEGYZÉK

Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2008. évben végzett munkájáról

I.	A Gyermekjóléti Szolgálat személyi feltételei	3
II.	A Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételei	3
III.	A Szolgálat működéséhez szükséges feltételek	4
IV.	A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkája	4
	Mellékletek	10
	Összoglaló tájékoztató a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolóí alapján	

BESZÁMOLÓ A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT 2008. ÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. előírja a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatás (39.§) biztosítását, illetve a gyermekjóléti szolgálatok (40.§) működtetését.

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő – testületének 2008. február 14 –ei ülésén a Szakmai program, Szervezeti és Működési szabályzat valamint az Alapító Okirat módosítására került sor. A módosítást szükségessé tette az utolsó 2005-ös év óta eltelt jogszabályi változások, a személyi feltételek megváltozása, a helyettes szülői feladat tárgyában meghozott döntések.

I. A Gyermekjóléti Szolgálat személyi feltételei

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet I. sz. melléklete – „a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái” – tartalmazza az előírt minimum személyi állományt. Tavaly januárban 1 fő létszámcsökkentést követően átszerveztem az önálló gyermekjóléti szolgálat személyi állományát, amely **3 fő családgondozót és 1 fő családgondozó asszisztens** foglalkoztat. Szakmai végzettségüket tekintve **2 fő szociálpedagógus, 1 fő alapfokú mentálhigiénés képesítéssel rendelkező óvónő, 1 fő gyógypedagógiai asszisztens**. Az 1 fő családgondozó asszisztens eseteinek kezelését esetgazda – azaz 1 fő családgondozó irányítása alatt végzi, ami a jogszabálynak megfelel.

A személyi feltételek rendeletben meghatározottak területén a szolgálatnak kellene biztosítania:

- gyógypedagógiai vagy fejlesztő pedagógiai tanácsadót (heti 20 óra),
- pszichológiai tanácsadót (heti 15 óra),
- jogászt (heti 10 óra).

Közvetlenül az intézményünk nem biztosítja a fenti tanácsadásokat, csak a megfelelő szolgáltatást nyújtóhoz közvetíti a rászoruló személyt. Kiemelt szerepe van a fent említett tanácsadásoknak, mert egyre több a magatartászavaros, szülői elhanyagoló magatartásból fakadó deviáns, vagy arra hajlamos viselkedésű gyermek. A család a szocializáció első színtere, a család által közvetített minta a gyermeki utánpótlás tárgya. A családon belüli negatív „példamutatás” (dohányzás, rendszeres alkoholfogyasztás, szülők egymással szembeni interakciói, a problémamegoldóképesség hiánya, stb.) a felmerülő problémák gyökerét alkotják. Szolgálatunknál a mentális tanácsadás működik, amely a nehézségekkel küzdő gyermekeknek és a családtagoknak segítséget ad, de terápiás foglalkozásokra nem kerül sor.

A jogi tanácsadást fontos lenne működtetni intézményünkben fogadóóra keretében, mivel egyre több igény jelentkezik a klientúra részéről (kapcsolattartás, válás, peres családi ügyek kapcsán). Sajnos jelen pillanatban csak a Debrecenben (Miklós u. 16. sz. alatt) működő „Joga van az igazához – Nép Ügyvédje” ingyenes jogsegély szolgálat szolgáltatásait tudjuk közvetíteni az érdeklődők felé, de ezt ritkán tudják igénybevenni a beutazás költségei, egészségi állapotuk vagy egyéb általuk meghatározott okok miatt.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételei

A Szolgálat jól megközelíthető, frekvenciált helyen, a város központjában helyezkedik el. Az épületen belül a Gyermekjóléti Szolgálat a belső nagy irodahelyiséget foglalja el. Az előtte elhelyezkedő váróhelyiség közös a Családsegítő Szolgálattal. A személyes segítő munkát igénylő beszélgetésekhez bizalmi légkört árasztó kis irodákra lenne szükség és esetszobára. Az épületben egy kis területű helyiség rendbetételével az esetszoba kialakítható. Erre annál is nagyobb szükség van, mert ez hozzájárulna a munkavégzés hatékonyságának emeléséhez. Ez azonban csak rész megoldást jelentene, az érdemi megoldás a választó közfalak felépítése lenne, amelyekkel a szociális munka követelményeinek megfelelő irodahelyiségek kialakíthatóak.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2 db számítógépel, 2 db nyomtatóval, 1 fénymásoló berendezéssel rendelkezik. Ebből a gépállományból 1 számítógép és 1 nyomtató található a Gyermekjóléti Szolgálat irodahelyiségében. A jövőben fejleszteni kell a számítógép ellátottságot, ennek eredményeként a munkát megkönnyítő számítógépes adatbank létrehozására nyílna lehetőség. A családlátogatásokat a dolgozók saját kerékpárjukkal oldják meg. Tedejre és a környező tanyákra a Szociális Gondozási Központ gépjárművét szoktuk igénybe venni a szükségletnek megfelelően.

III. A Szolgálat működéséhez szükséges feltételek

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét az Alapító Okiratban megfogalmazott feltételek szerint végzi. Az Okiratban megfogalmazott tevékenységek területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás mellett a helyettes szülő szerepel, amelyet a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 49.§-a szabályoz. Az önálló helyettes szülői szolgáltató tevékenység biztosítását a Hajdúnánás Városi Képviselő – testület 362/2007. (X.25.) számú határozata értelmében a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül feladat ellátására kötött szerződéssel kívánja biztosítani. Jelenleg a helyettes szülői státusz betöltetlen.

2008 nyarán az Észak – Alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala valamint a módszertani gyermekjóléti szolgálat szakmai ellenőrzése során megállapította, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat jó színvonalú szakmai munkát végez.

IV. A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkája

Az 1997. évi XXXI. törvény alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokon belül a Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatást végez. Ez olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális *személyes szociális szolgáltatás*, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a *gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.*

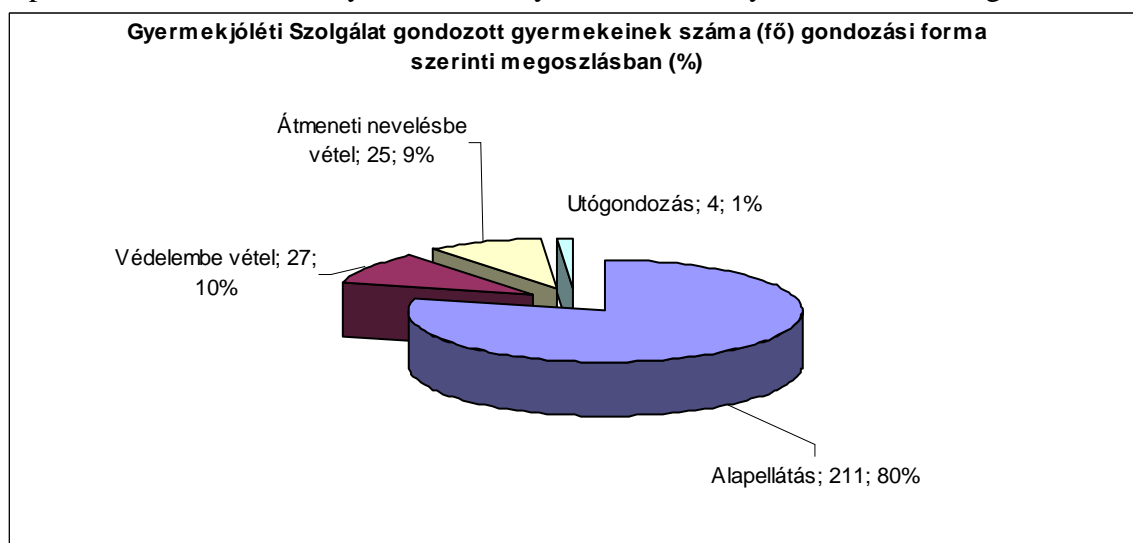
Városunkban 2008-ban 3510 gyermek él 0-tól 18 éves korosztályig.

Az ellátottak, azaz a gondozottak köre 2008-ban **156 család, 267 gyermeke** volt.

Ebből a gondozotti létszámból:

- **211** gyermeket gyermekjóléti alapellátásban,
- **27** gyermeket védelembe vétel,
- **25** átmeneti nevelt gyermeket a gyermek vérszerinti szüleihez, azaz családjukba történő visszagondozás keretében láttunk el.

A felsorolt gondozotti létszám nem tartalmazza az észlelő- és jelzőrendszer által jelzett azon esetek, kapcsolatfelvételek és környezettanulmányok számát amelyekből nem lettek gondozási esetek.

Munkánk során **mindennapi feladataink** a következők a fenti gondozási formákhoz kapcsolódva:

- megfelelő tájékoztatás a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, az azokhoz való hozzájutás módjairól,
- nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás naponta történő családlátogatások alkalmával,
- a veszélyeztetettség megelőzése érdekében észlelő – és jelzőrendszer működtetése, amely időben ad lehetőséget a veszélyeztetettség felismerésére, az azonnali okfeltárára, a probléma minél gyorsabb kezelésére,
- esetmegbeszélés rendszeres alkalmazása, szolgálaton belül valamint a jelzőrendszer tagjaival,
- a veszélyeztetettség megszüntetése, elhárítása érdekében az azonnali intézkedések megtétele (gyermek gondozásának, ellátásának megszervezése, a család működési zavarainak kezelése),
- javaslatétel a gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel).

Szolgálatunk a további feladatokat is ellátja:

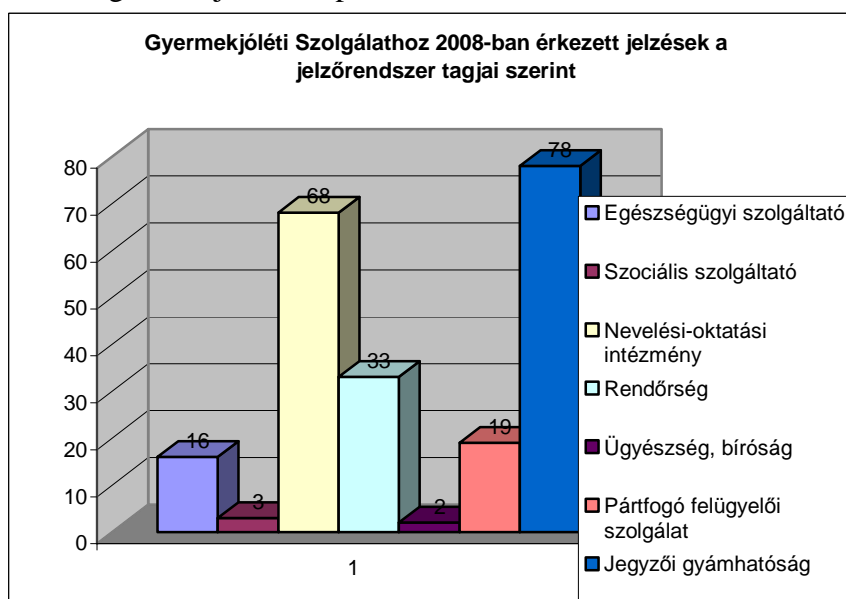
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási – nevelési tervét,
- szükség esetén esetkonferenciát, szakmaközi megbeszélést rendez,
- szabadidős programokat szervez.

A munkánk legjelentősebb részét a veszélyeztetettség megelőzésére és megszüntetésére irányuló, személyes segítő kapcsolat keretében végzett családgondozás alkotja. A gyermekjóléti szolgálat *szervezési, gondozási és szolgáltatási* tevékenységet végez.

Az elmúlt évben felkérésre **112 db környezettanulmányt** készítettünk.

A 2008-as évben a jelzőrendszer által a gyermekjóléti szolgálathoz **219** írásban történő problémajelzés érkezett az alábbi megoszlásban:

- egészségügyi szolgáltatótól: 16
- személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól: 3
- nevelési-oktatási intézményektől: 68
- rendőrségtől: 33
- ügyészségtől, bíróságtól: 2
- pártfogói felügyelői szolgálattól: 19
- jegyzői gyámhatóságtól: 78 jelzést kaptunk.

A legtöbb jelzést a jegyzői gyámhatóság tette főleg szabálysértési ügyekben. A második legtöbb jelzés az óvodák – iskolák részéről érkezett, ahol a veszélyeztetettség főleg környezeti és anyagi

jellegű. A Gyermekjóléti Szolgálathoz a problémát leginkább a jelzőrendszer tagjai jelzik. Amennyiben nem önként keresik az ügyfelek a segítségnyújtást, abban az esetben a szociális munka minden eszközével azon dolgozunk, hogy az érintett személyek és családok ne kényszerként éljék meg a kapcsolatot intézményünkkel.

Az elmúlt évben a gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint a következő módon alakult:

Probléma típus	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Anyagi	379	138	177	154	1185	1275	1120	962	1143	1307
Gyermeknevelési	75	59	99	70	604	758	741	547	699	570
Gyermek intézménybe beilleszkedési nehézség	34	24	47	25	156	114	129	38	37	98
Magatartás-, telj. zavar	87	62	71	77	321	129	69	14	19	99
Családi konfliktus	54	38	53	48	183	287	186	119	115	177
Szülői elhanyagolás	73	29	36	28	211	198	307	253	186	197
Szülők, v. család életvitele	98	29	44	31	585	891	874	807	814	733
Családon belüli bántalmazás	2	10	6	1	45	68	37	35	25	21
Fogyatékoság, retardáció	38	23	13	34	90	51	22	19	21	25
Szenvedélybetegség	77	24	13	24	169	209	107	10	67	29
Összesen:	917	436	563	492	3549	3980	3592	2804	3126	3256

A **fő probléma anyagi jellegű**, ha csak a viszonyítási alapként a 2007-es évet nézzük, akkor 1143 esetben, míg 2008-ban már 1307 alkalommal (14%-os emelkedés) jelentkeztek a családok a jövedelmi hátrányokról, megélhetési nehézségekről (munkanélküliség, segélyezett életforma kialakulása, alacsony bérjövdelem, egy keresős vagy egyszülős alacsony jövedelmű család, lakhatási nehézségek, rezsi- és hitel hátralékok - amelyek akár a családi ház elvesztésével is fenyegetnek) beszámolva. Sokan élnek a gyermek fejlődését nehezítő körülmények között nélkülözéssel küszködve. A problémák kezelésére az *információnyújtás, tanácsadás, hivatalos ügyintézés segítése* szakmai feladatokat alkalmaztuk.

Nagy számban tapasztaltunk **gyermeknevelési problémákat**, illetve sokszor szembesültünk a **gyermek devians viselkedésével**, a **szülők**, illetve a **család nem megfelelő életvitelével**. A **nevelési** (570 eset) és **életviteli problémák** (733 eset) száma szintén magas, de az előző évhez képest csökkent. A probléma okai a gyermek és szülő interakcióinak torzulásában, hiányában keresendők. Ezzel szoros összefüggésbe hozható a gyermek nevelési – oktatási intézménybe való beilleszkedésének zavarai, a magatartási - és teljesítményzavar, valamint a szülők és a család életvitelében jelentkező működési zavarok (alkoholizmus, értékválság, konfliktusok, stb.), amely 2004. év óta (891 eset) még 2008-ban is igen magas (733 eset). Viszont a tavalyi évhez viszonyított javulás érzékelhető. Ezekben az esetekben *életviteli-, mentális tanácsadást valamint szolgáltató közvetítést* (pszichológushoz és egyéb szakrendelésekre) végeztünk.

A **szülői elhanyagolás** a folyamatos családlátogatások révén csökkenő tendenciát mutat a 2005-ös (307 eset) csúcsadathoz képest, amely 2008-ban (197 eset) jelentősen csökkent. Viszont még így is a gondozott gyermekek fele elhanyagolt. A szülő elmulasztja rendszeresen a gyermek szükségleteinek (táplálkozás, lakhatás, egészségi állapot, oktatás, érzelmi fejlődés, szociális-erkölcsi fejlődés) kielégítését. Természetesen minden esetben a helyzet megítélésakor figyelembe vesszük a család rendelkezésére álló erőforrásait.

Mindezekentúl talákoztunk a gondozott családokban családon belüli erőszakkal, valamint szenvedélybetegségekkel (leginkább alkoholfogyasztással és erős dohányzással) is. Sok esetben előfordul a problémák kombinációja, a folyamatok generálása (együtt van jelen az anyagi, a nevelési, a nem megfelelő életvitel, munkanélküliség, elhanyagolás) problémája.

A gyermek bántalmazása szerencsére ritkán fordul elő. Jellemzőbb a Szolgálat számára juttatott jelzések közül a családon belüli erőszak, amely 2008-ban is 21 esetben előfordult. Minden esetben

megtettük a szükséges hatósági intézkedések iránti kezdeményezést, valamint a család belső működési egyensúlyának helyreállításával kapcsolatos megoldási alternatívák alkalmazását, amely révén az esetek rendezésére került sor.

Gondozási esetek részletezve az elmúlt években

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Alapellátás	107	85	369	169	155	144	169	214	203	211
Védelembé vétel	27	26	29	33	39	54	34	50	41	27
Szakellátás	8	19	21	23	24	22	26	28	20	25
Utógondozás	1	2	1	0	1	1	1	0	0	4
Összesen:	153	132	390	225	219	221	230	292	245	267

A Gyermekjóléti Szolgálatnál a gondozási esetek a tavalyi évhez (245) képest növekedtek (267).

Azt tapasztaljuk, hogy a látókörünkbe kerülő hátrányos helyzetű gyermekek száma emelkedik, holott a születések száma, az iskolába kerülő gyermekek száma évről évre (2007-ben 3880 fő, 2008-ban 3610 fő, 2009-ben 3510 fő) egyre csökken. Az **alapellátás** körében gondozott gyermekek száma a tavalyi (203 fő) kevésbé (211 fő) emelkedett, amely nem tekinthető jelentős növekménynek. A **védelembé vétel** keretében gondozott gyermekek száma a tavalyi (41 fő) csökkent (27 fő), amely pozitívnak tekinthető, hiszen nem volt szükséges több esetben a hatósági intézkedés alkalmazására, a családgondozó alapellátás keretében segítette a családot a problémák kezelésében. Négy esetben sikerült a gyermekeket **utógondozni**, azaz a vérszerinti család képessé vált a gyermek visszafogadására.

A gyermekjóléti szolgálat 2008. évi statisztikai adatai alapján a legtöbb esetben az *információnyújtás, a tanácsadás, a családlátogatás, a segítő beszélgetés és a hivatalos ügyek intézésében való közreműködés* elnevezésű szakmai tevékenységeket alkalmazta.

Munkánk során a gyermek az elsődleges kliens, de a gyermek családban él, tehát a családot kell tekinteni a beavatkozás tárgyának és nem külön a szülőt vagy a gyermeket. A családgondozás során a családgondozó támogatja a gyermeket és segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családi működési zavarok elhárításában, segíti a családi konfliktusok megoldását, háztartásvezetési-, életvezetési-, nevelési- és gondozási tanácsadást végez, közreműködik a család lakáskörülményeinek rendezésében, kapcsolatot tart a gyermek pedagógusaival, védőnővel, orvossal és más segítőkkel. A gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban ha megerősítjük a családot azáltal, hogy bevonjuk a döntéshozatalba, a célok definiálásába, felismerik saját erejüket és tartalékaikat, fokozódik bizalmuk abban, hogy saját életük felett kontrollt gyakorolhatnak. A fenti szakmai tevékenységeket alkalmazva a végcélunk az, hogy a családnak, mint kollektív egységnek a megőrzése érdekében nyújtsunk segítséget és idővel önállóan is képesek legyenek a problémák megoldására.

A gyermekjóléti szolgálatnak feladata, hogy összegyűjtse a településen szervezett **szabadidős programokat**, valamint hogy az azokat szervező intézményekkel együttműködjön. Ennek 2004 óta a megyei gyámhivatal kérésére, minden évben eleget teszünk. Évente írásban megkeressük az érintett intézményeket és szervezeteket ez ügyben, és a beérkezett anyagokat összesítés után megküldjük a megyei gyámhivatal részére.

Alapvető prevenciós feladatunk a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármikor, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekkel. A hozzánk visszaérkezett éves gyermekvédelmi munkáról szóló tájékoztató anyagok is tükrözik, hogy városunkban a jelzőrendszer jól működik. Az érintett intézmények egyre inkább eleget tesznek jelzési, illetve együttműködési kötelezettségeikből adódó feladataiknak, egyre többször keresik meg a Gyermekjóléti Szolgálatot problémajelzéseikkel és különböző kérdéseikkel, kéréseikkel, amelyeket minden esetben figyelembe veszünk.

Az intézmények és a Gyermekjóléti Szolgálat közötti egyeztetés érdekében esetmegbeszéléseket,

szakmaközi megbeszéléseket szoktunk kezdeményezni, szervezni. 2008-ban **6 szakmaközi megbeszélésre és 5 esetmegbeszélésre** került sor. A szakmaközi megbeszélések tárgyát képezték a prevenciók célú (bűnmegelőzés, közlekedésbiztonság, károsszenvedélyek megelőzése) előadások és az intézmények bevonásával szervezett szabadidős (óvodai, iskolai) programok. Az esetmegbeszélés keretében konkrét gyermekkel kapcsolatos problémamegoldás kidolgozására került sor a pedagógusok bevonásával. A gyermekjóléti szolgáltatón belül a családgondozók közötti esetmegbeszéléseket, kollégák közötti konzultációkat gyakran és előszeretettel alkalmazzuk, egymás megerősítésére és a folyamatos kontroll, illetve naprakészség érdekében.

A szabadidős és prevenciók programok szervezésének fő célja a családban jelentkező problémák, hiányosságok enyhítése, illetve olyan programok szervezése, amelyek a rossz szociális helyzetű családok és gyermekeik számára elérhetetlenek. Sajnos mind a személyi, mind a tárgyi feltételeink korlátozottak ezért az elképzelések megvalósítása nagyon nehéz. A programok lebonyolításában mindkét Szolgálat dolgozói az adott rendezvény volumenének megfelelően részt vesznek. A programok színes skáláját tette lehetővé a Tisztelt Lakosság által 2007. november 12.-e óta folyamatosan adományozott kivonásra kerülő 1-2 forintosokból a hajdúnánási hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére gyűjtött **394 995** forint. Két sikeres pályázat révén **75 000** forintot sikerült vissza nem térítendő támogatás formájában további programok megvalósítására felhasználni.

Időrendben a 2008-as évben szervezett **programjaink** a következők voltak:

Március 8.-án az Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesülettel közösen 25 hátrányos helyzetű gyermeket egész napos kirándulásra vittünk a nyíregyházi Vadasparkba. A gyermekek uzsonna csomagjának összeállítására felhasználtunk 4 155 forintot.

Március 26.-án a Víz Világnapja alkalmából az általános - és középiskolás tanulók számára a Művelődési Központban előadást szerveztünk meghívott szakember segítségével.

Március 28.-án megrendeztük az éves gyermekvédelmi tanácskozást a Polgármesteri Hivatal dísztermében, ahol az észlelő – és jelzőrendszer tagjai és meghívott szakemberek vettek részt. Ismertettük az elmúlt év statisztikai mutatóit, elvégzett feladatainkat és kitekintettünk a jövőbeni együttműködés szélesítésének lehetőségeire is.

Május 23.-án a Pedagógiai Szakszolgálat intézményvezetője felajánlotta a farmját, ahol 30 hátrányos helyzetű gyermek számára megrendeztük gyermeknap programunkat. A gyerekek fafaragást, nemezelést végezhettek, lovagolhattak, rajzolhattak. Az anyag szükségletre 13 218 forintot használtunk fel.

Június 2.-án fogadtuk a helyi középiskola szociális szakmacsoportját, ahol „A szociális pályák világa” keretében bemutattuk intézményünk működését.

Az idén ötödik éve szerveztük és lebonyolítottuk a Polgármesteri Hivatallal közösen a nyári ingyenes szociális gyermekétkeztetést. Az étkeztetés július 14.-től augusztus 25.-ig tartott. Minden nap két dolgozó koordinálta a Közétkeztetési Kht. épületében az étkeztetés zavartalanosságát. Az igényt jelzi, hogy 2004-ben 40, 2005-ben 219, 2006-ban 350, 2007-ben 351 és 2008-ban 350 gyermek vett részt a napi egyszeri meleg ebéd igénybevételében.

Augusztus 14.-én honismereti kirándulást szerveztünk Polgárra az Archeoparkba 38 hátrányos helyzetű általános iskolás gyermek részére. Az egész napos kirándulás 101 700 forintba került.

Augusztus 28.-án Szolgálatunk az ANTSZ Polgári, Hajdúböszörményi Kistérségével közösen drogprevenciók és parlagfü mentesítés fontosságára irányuló vetélkedőt szervezett 30 fő hátrányos helyzetű általános iskolás tanuló részére. A gyerekek 30 000 forint értékű ajándékban részesültek, amelyet teljes egészében az ANTSZ fedezett.

Szeptember első heteiben a város általános iskoláiban szülőértekezlet keretében felvilágosítást tartottunk a gyermekeket érintő szociális kedvezmények igénybevételével kapcsolatban.

Intézményünk a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Egészségügyi, Szociális, Munkaügyi és Kisebbségi Bizottsága által 50 000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült, amelyen

egészségmegőrzéssel kapcsolatos eszközöket (vérnyomásmérőket, testsúly-, testszír- és testtömeg mérlegeket) vásároltunk. Az eszközöket az életvezetési tanácsadás keretében, mint szolgáltatást bővítő elemeket alkalmazzuk. Szeptember 17.-én a város lakosai számára a fent említett eszközök bemutatásával Egészségnapot szerveztünk, melyen 103 személy vett részt.

Szeptember 19.-én a pályázat folytatásaként került megrendezésre a Maklár Lajos Általános, Művészeti Iskolában az alsó tagozatos tanulók számára játékos sorverseny. Minden résztvevő gyermek ajándékban részesült. A győztes csapat immunerősítő vitamint kapott, mely a pályázatban szereplő önrészt igénylő (15 000 forint) díjazás volt.

Ugyanezen a napon került megrendezésre egy másik három elemből álló sikeres pályázatunk első eleme. A Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Közoktatási, Gyermek és Ifjúsági Bizottsága által meghirdetett drogprevenciós célú program szervezésére 25 000 forint értékben kaptunk támogatást. Az alsó tagozatos gyermekek „Élj egészségesen!” címmel rajzokat készítettek. Minden iskola kétszer öt fős csapattal képviseltette magát, minden gyermek ajándékban részesült.

Október 2.-án szakmaközi megbeszélést szerveztünk az Ifjúsági Házban az iskolák gyermekvédelmi felelősei számára, amelynek témája a bűnmegelőzés volt. Ennek eredményeképpen rendhagyó osztályfőnöki óra keretében a Rendőrség és az Igazságügyi Minisztérium Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Hajdú-Bihar Megyei Hivatal pártfogó felügyelőjével közösen a 7.-8. osztályos tanulók számára beszélgetés keretében felvilágosítást tartottunk (jelenleg is folyik) a leggyakrabban előforduló szabálysértésekről és a bűnmegelőzés fontosságáról.

Október 3.-án a 7. sz. Óvodában az óvodapedagógusokkal közösen játszóházat szerveztünk, ahol 56 hátrányos helyzetű óvodás kisgyermek vett részt. A gyermekek korosztályuknak megfelelően összesen 56 000 forint értékben készség- és képességfejlesztő játékokban részesültek.

Decemberben hatodik alkalommal megrendeztük a karácsonyi ünnepségünket, ahol 200 gyermeket sikerült megajándékozni. A csomagokba magánszemélyek, cégek felajánlásait helyeztük el, akiket írásban egyenként kerestünk meg. Sajnos az adományok száma évről – évre csökken. Ezért a befolyt 1-2 forintosokból 100 000 forintot szaloncukor és néhány ajándék vásárlására fordítottunk.

A programok szervezése és lebonyolítása nagy örömet okoz számunkra. Ezzel is hozzájárulhatunk a városunkban élő nélkülöző családok élethelyzetének javításához.

Folyamatosan gyűjtjük a ruha, cipő adományokat, amelyeket minden szerdán kihelyezünk az előtérbe és igényeik szerint válogathatnak a rászorulóknak.

A Szolgálat munkája egyre elterjedtebb és széles körben ismert. Oka egyfelől az egyre inkább növekvő társadalmi – gazdasági problémák begyűrűzése azokba a családokba is, amelyek eddig nem voltak érintve (középosztály alsó szegmensének érintettsége), másik oka az észlelő- és jelzőrendszer egyre hatékonyabb működése. Munkánk hatékonyságát a prevenciós tevékenységünk kiszélesítésével, szolgáltatásaink körének bővítésével igyekszünk növelni. Minden lehetséges eszközzel próbáljuk segíteni a hozzánk forduló családokat, igyekszünk a problémákat korrigálni és egyre többet tenni a gyermekek jó-létének biztosításáért.

MELLÉKLET

Összefoglaló tájékoztató a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolóí alapján

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Városunkban 7 védőnői körzet és 2 iskolavédőnői körzet működik.

A védőnők feladatai igen sokrétűek, magukba foglalják:

- népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételt,
- nővédelmet, várandós anyák gondozását, gyermekágyas időszakban történő segítségnyújtást,
- a 0-6 éves korú gyermekek gondozását családlátogatás és tanácsadás keretén belül,
- az újszülöttek, koraszülöttek, tartósan beteg vagy kis súllyal, esetleg fejlődési rendellenességgel született gyermekek fokozott figyelemmel kísérését,
- a család felkészítését az újszülött fogadására,
- védőoltásokkal kapcsolatos feladatokat,
- a tanulók egészségügyi ellátását óvodákban és iskolákban külön jogszabály alapján végzik.

A védőnők folyamatosan tartják a kapcsolatot a szülőkkel, pedagógusokkal, háziorvosokkal, családgondozókkal, gyámügyi előadókkal.

Hajdúnánáson a 0-6 éves korú gondozott gyermekek száma: **1098 fő.**

Újszülöttek száma: 169 fő, ebből a **koraszülöttek száma: 15 fő.**

Csecsemőhalott, halvaszülés ebben az évben nem volt.

Intézetén kívüli szülés 1 esetben történt.

Titkolt terhesség 2008-ban 1 volt.

A családlátogatások száma 5256 eset.

A szaklátogatások száma 7866, ennyi esetben került területen célzott gondozásra, személyre szabott tanácsadásra sor a családok otthonában.

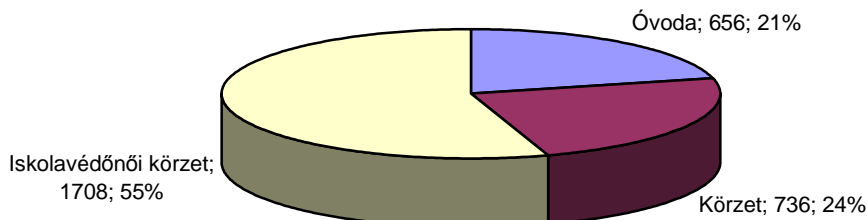
Csecsemő és kisgyermek tanácsadás 184 alkalommal történt, az ott megjelentek száma **3453 fő.**

Várandós tanácsadásra 94 alkalommal került sor, az ezen megjelentek száma **1628 fő.**

Szűrővizsgálaton megvizsgáltak száma: **3100 fő.**

Ebből óvodában: 656 fő, körzetben: 736 fő, iskolavédőnői körzetben: 1708 fő vizsgálatára került sor.

Védőnői Szolgálat által a szűrővizsgálaton megvizsgáltak száma főben és százalékos megoszlásban

A családlátogatások során észlelt problémák leggyakrabban: anyagi, párkapcsolati, egészségügyi, szociokulturális környezeti okokra vezethetők vissza.

Tavaly **6 alkalommal történt jelzés a gyermekjóléti szolgálathoz** problémajelző adatlapon. Esetmegbeszélésen egy kolleganő vett részt.

Az elmúlt évben fogápolásról, táplálkozásról, dohányzásról, serdülőkor aktuális kérdéseiről, nemi betegségekről, AIDS-ről, drogokról, egészségügyi alapismeretokről hangzott el előadás az általános és a középiskolákban az iskolai feladatokat ellátó területi védőnők és az iskolavédőnők részéről. Csecsemőápolási tanfolyam szervezése és tartása az iskolák igénye szerint történik.

A Védőnői Szolgálat fontosnak tartja a jó és hatékony együttműködést, a megfelelő tájékoztatást és egymás munkájának segítségét. A gyermekek helyzetének javítása érdekében véleményük szerint megfelelő anyagi biztonsággal rendelkező családi háttér szükséges. Kérésük felénk a szülői felelősség hangsúlyozása, valamint a felmerülő problémák megoldásához történő segítségnyújtás és a válsághelyzetben lévők megfelelő helyre történő irányítása.

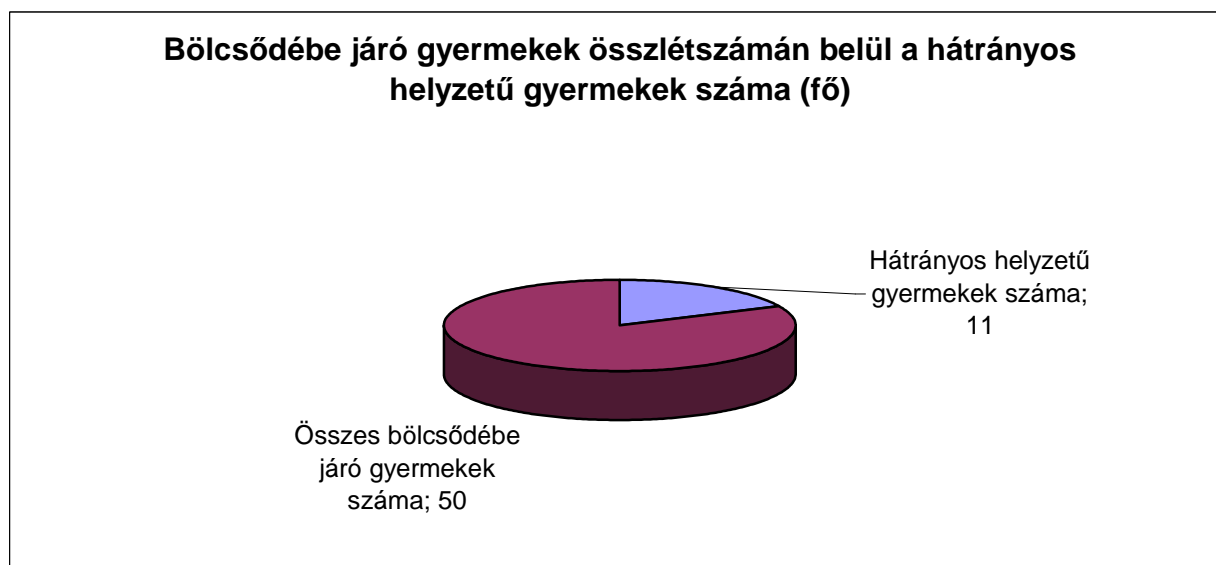
BÖLCSŐDE

A bölcsődébe járó gyermekek száma: **50 fő**.

Családlátogatásra **50** alkalommal került sor. Bölcsődébe kerülés előtt minden kisgyermek családját meglátogatják.

Az intézmény megítélése szerint:

- **11 hátrányos helyzetű gyermek jár a bölcsődébe, azaz a bölcsődébe járó gyermekek 22%-a hátrányos helyzetűnek tekinthető.**

A bölcsődében a szülőkkel való kapcsolattartás mindennapos. Amikor hozzák vagy viszik haza a gyereket a gondozónőkkel megbeszélik az esetlegesen felmerülő problémákat. Ezen kívül a szülői értekezletek is jó alkalmak arra, hogy szó essen az aktuális kérdésekről.

A felvételi elbeszélgetés során a vezető minden esetben tájékozódik a család helyzetéről.

A bölcsődében leggyakrabban tapasztalt problémák okai leginkább **anyagi és párkapcsolati gondok**.

A bölcsőde véleménye szerint a gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködése jónak mondható.

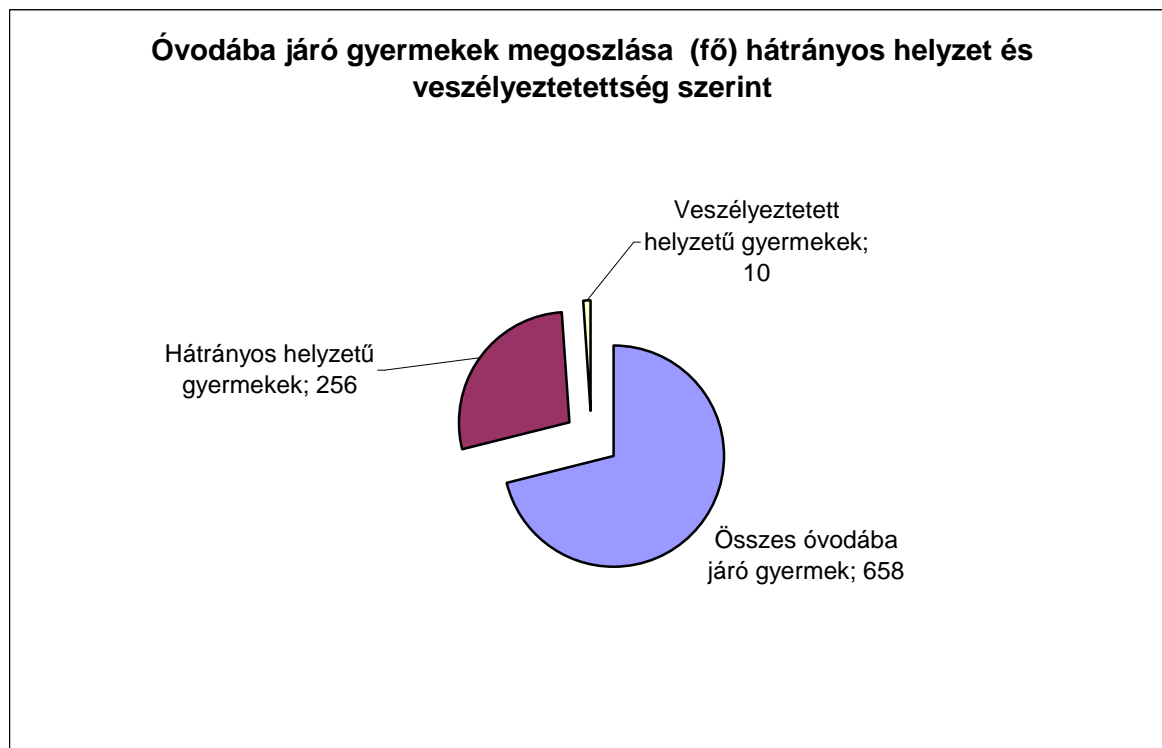
ÓVODA

A Hajdúnánási Óvoda keretén belül 7 tagóvoda működik.

Az óvodába járó gyermekek száma: **658 fő**.

Ebből az óvodák megítélése szerint:

- **hátrányos helyzetű: 256 fő, azaz 39%,**
- **veszélyeztetett gyermek: 10 fő, azaz 1.5%.**

Az óvodapedagógusok által **látogatott családok száma: 106**. Az óvodába érkezés előtt általában meglátogatják az újonnan felvett gyermekek családjait.

Az év folyamán felmerülő kérdéseket, problémákat az óvónők a fogadóórákon, a szülői értekezleteken, a nyílt napokon, illetve családlátogatások alkalmával beszélnek meg a szülőkkel. A kapcsolattartás leginkább napi jellegű, ugyanis reggeli érkezés és a délutáni hazaindulás előtt mindig akad pár perc egy kis információcserére a szülők és a pedagógusok között, mely természetesen leginkább a legfontosabb témákra korlátozódik az idő rövidsége miatt.

Az óvodákban leggyakrabban tapasztalt problémák a következők voltak:

Anyagi, szociális, párkapcsolati, egészségügyi, környezeti problémák.

A gyermekjóléti szolgálat felé az óvodák nyilvántartása szerint **2 esetben jeleztek** problémajelző adatlapon.

Az óvodák az elmúlt évben is több alkalommal vették igénybe más szakemberek segítségét:

- fejlesztő pedagógus 51 gyermekkel foglalkozott,
- logopédushoz 34 gyermeket míg pszichológushoz 9 gyermeket irányítottak,
- a Pedagógiai Szakszolgálathoz 4 gyermeket küldtek,
- védőnőkhöz, gyermekorvosokhoz, egészségügyi intézményekhez 4 gyerek került az óvoda közvetítésével,
- fejlesztásági vizsgálat keretében – megelőzési céllal – minden gyermek szűrésére sor került.

Mint minden évben tavaly is szerveztek az óvodák prevenciós gyermekprogramokat, melyek a következők voltak:

- színházlátogatás, könyvtárlátogatás, bábelőadások, csoportkirándulások, úszótanfolyamok,
- gyümölcs-zöldségnapok, teakóstoló, salátakóstoló napok szervezése,
- Víz Világnapja, Föld napja, Madarak Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap, Állatok Napja

megünneplése,

- családi sportnap, preventív torna foglalkozások, közlekedési nap, gyermeknap, családi kirándulások szervezése.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében a következő javaslatok születtek az óvodák részéről:

- anyagi támogatások lehetőségének közvetítése a családok felé,
- minden rászoruló kisgyermek járjon rendszeresen óvodába (ha lehet egész nap),
- erősödjön a preventív gyermekvédelem,
- szemléletformálásra van szükség a másság elfogadása tekintetében,
- szükség van a képesség-tehetség kibontakoztatás támogatására, illetve a felzárkóztatásra,
- a problémás családoknál családvezetési ismeretek átadására, segélyek, családi pótlék felhasználásának nyomon követésére lenne szükség.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében az óvodák véleménye szerint szélesebb összefogásra, több szakmai találkozásra lenne szükség a jelzőrendszer tagjainak hatékonyabb működéséhez. Szívesen látnák a gyermekjóléti szolgálat munkatársait az óvodában a csoportvezetőkkel és gyermekvédelmi felelősökkel történő beszélgetésekre. Véleményük szerint a felmerülő problémákra közös megoldási terv kidolgozásával segíthetnénk egymás munkáját.

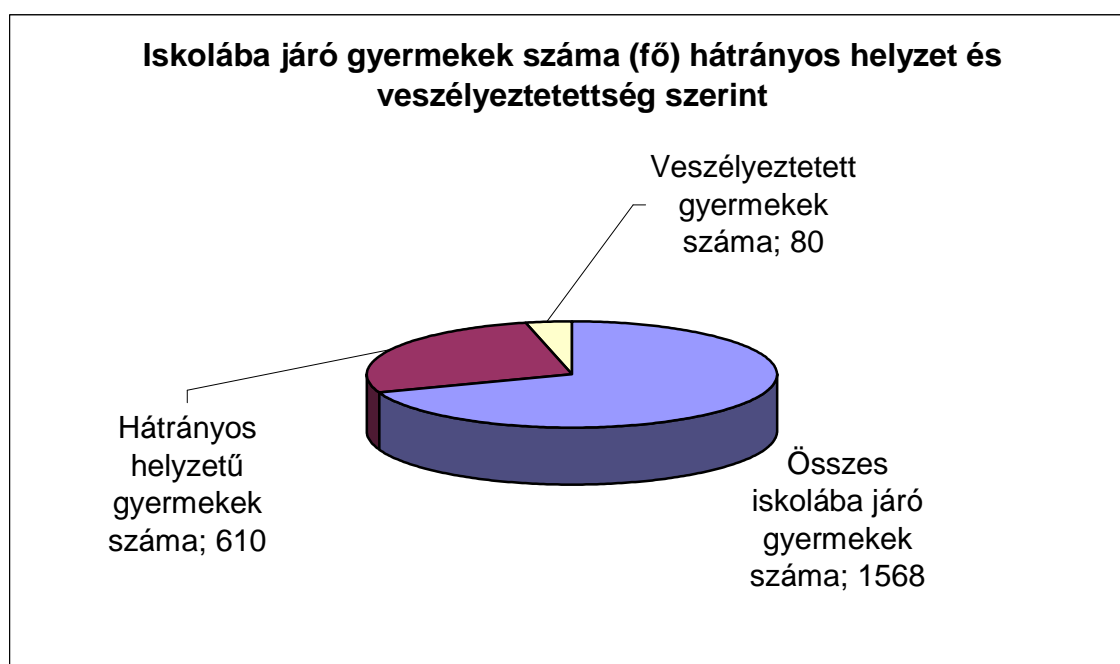
ISKOLA

Általános iskolák

Hajdúnánás általános iskoláiba járó gyermekek száma: **1569 fő**.

Az iskolák megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 610 fő, azaz 38.8%,**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 80 fő, azaz 5%.**

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást 763 fő kapott (ingyen étkezők + 50%-os támogatásban részesülők),
- tankönyvtámogatásban összesen 999 fő általános iskolás részesült.

A pedagógusok az elmúlt évben **51 családot látogattak meg**. A problémás tanulók esetében sűrűbb a kapcsolattartás a szülőkkel.

Ezen kívül a szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, telefonos kapcsolattartás, a tájékoztató füzetbe történő értesítések adnak arra lehetőséget, hogy a tanév során felmerülő problémákat a pedagógusok meg tudják beszélni a szülőkkel.

Az iskolákban leggyakrabban tapasztalt problémák:

- a család, a szülők helytelen életvitele, nevelési hiányosságok,
- igazolatlan hiányzások, szökések,
- anyagi gondok (ruházat hiánya, díjhátralék, felszerelési hiány),
- gyermek deviáns, antiszociális viselkedése, csavargás, dohányzás,
- házirend megszegése,
- szülői érdektelenség.

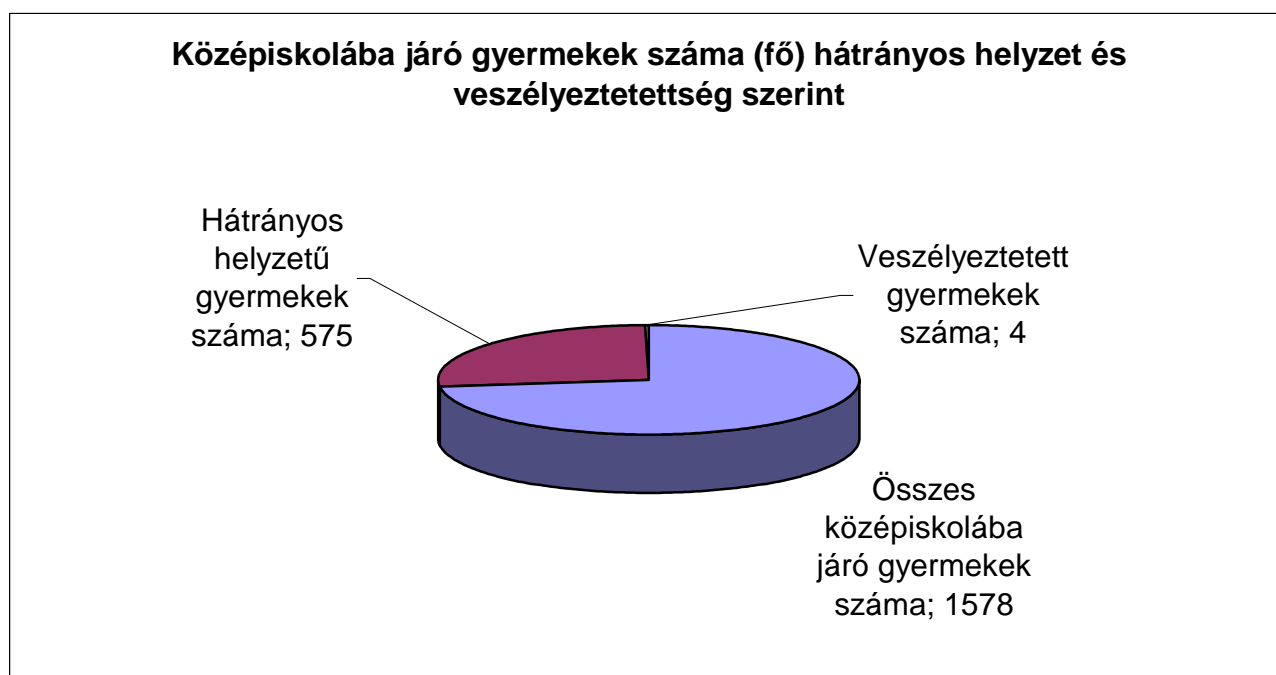
A gyermekjóléti szolgálat felé az iskolák 38 esetben jeleztek. A pedagógusok, a gyermekvédelmi felelősök 9 alkalommal vettek részt jelzőrendszeri eszmegbeszélésen.

Középiskolák

Hajdúnánás középiskoláiba járó gyermekek száma: **1578 fő.**

Az iskolák megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 575 fő, azaz 36.4%,**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 4 fő, azaz 0.2%.**

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást 142 fő kapott (ingyen étkezők + 50%-os támogatásban részesülők)
- tankönyvtámogatásban összesen 280 fő középiskolás gyermek részesült.

A pedagógusok az elmúlt évben **7 családot látogattak meg.**

Az iskolákban leggyakrabban tapasztalt problémák:

Hiányzások dolgozatírás miatt, munkavállalás, csavargás, illetve otthoni konfliktusok következtében történnek.

A gyermekjóléti szolgálat felé a középiskolák 15 esetben jeleztek. A pedagógusok, a gyermekvédelmi felelősök 3 alkalommal vettek részt jelzőrendszeri eszmegbeszélésen.

A visszajelzések összesítéséből kitűnik, hogy az iskolák nem foglalkoztatnak szabadidő szervezőt, viszont gyermek- és ifjúságvédelmi felelős minden intézményben van. Átlag havi óraszámuk iskolánként változó.

Prevenációs programjaik a következőképpen alakultak az elmúlt évben:

- osztályfőnöki óra keretén belüli, valamint az általános iskolákban a napközis foglalkozások alatti programok, beszélgetések,
- iskolavédőnői előadások, elsősegélynyújtó tanfolyam,
- vetélkedők, versenyek, előadások szervezése,
- mentálhigiénés szakember előadása,
- a rendőrség részéről bűnmegelőzési bemutató, amely során a gyerekek megismerkedhettek a rendőrség eszközeivel.

A tavalyi évben is több alkalommal vették igénybe az iskolák más szakemberek segítségét:

- **fejlesztő pedagógus 28 gyerekkel foglalkozott,**
- **nevelési tanácsadóba 42 gyereket irányítottak.**

A gyermekvédelmi feladatokat ellátók együttműködéséről mind az általános-, mind a középiskolák pozitívan vélekednek. Véleményük szerint a szakemberek igyekeznek eleget tenni kötelezettségeiknek, rugalmasan, segítőkészen viszonyulnak egymás munkájához. Bár megjegyzésre került, hogy szívesen vennék ha a szolgálat családgondozói nem csak a családdal tartnák a kapcsolatot, hanem az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, napközis nevelőkkel és alkalmanként megfigyelnék az érintett gyermeket az iskolai környezetükben is. Fontosnak tartják a jelzőrendszer tagjai között történő megbeszéléseket. Ideálisnak tartanák, ha minden tanév kezdetén közös tanácskozássra kerülne sor.

A GYERMEKGYÓGYÁSZ SZAKORVOSOK

Éves betegforgalma 2008-ban orvosonként átlagosan 7.000 volt. A tanácsadásokon az egyes orvosoknál megjelentek száma átlagosan 800 fő volt.

Jellemző betegségekként, egészségi problémákként a gyermekorvosok a következőket jelölték meg:

- vírusfertőzések,
- alsó- és felső légúti megbetegedések,
- gyomor- és bélrendszeri betegségek,
- allergiás betegségek,
- fogszuvasodás.

A jellemző betegségek estleges okai: elhanyagolás, gondatlan ápolás, hiányos egészségügyi ismeretek, anyagi problémák, elégtelen, helytelen táplálkozás, nem megfelelő vitaminellátottság, mozgásszegény életmód, higiénés szabályok be nem tartása.

Egyes vélemény szerint az óvodás korú gyermekek fogazata lényegesen ápoltabb, egészségesebb mint évekkel ezelőtt, más körzetben viszont még mindig jelentős probléma a fogszuvasodás. A 10-18 évesek között gyakori a psycho-szomatikus tünetegyüttes. A gyermekorvosok prevencióss tevékenységére jellemző, hogy a kötelező védőoltásokat a gyermekek időben, csaknem 100%-ban megkapják. Az ajánlott, de nem kötelező, térítésköteles védőoltásokat egyre többen, de még mindig kevesen igénylik.

A gyermekek helyzetének javítását a házi gyermekorvosok véleménye szerint elsősorban az információk megfelelő átadása segítheti. A szülők részére több felvilágosító előadás, személyes beszélgetés, képzés lenne szükséges. Mindez külön szervezést, esetleg kiadványok előállítását igényelné. A rendelések zsúfoltsága – különösen az őszi-téli hónapokban – nem teszi lehetővé az információk hatékony átadását. Az egy betegre fordítható idő gyakran az alapvető orvosi ellátásra is alig elég.

RENDŐRSÉG

A rendőrség gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját többek között 32/2007. (OT. 26.) ORFK utasítás szabályozza, amely a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos

rendőri feladatok végrehajtásáról szól.

Az elmúlt évről szóló tájékoztatójuk szerint a kiskorúak által elkövetett jogsértések a következőképpen alakultak:

	Gyermekkorúak által elkövetett	Fiatalkorúak által elkövetett
szabálysértés	6	15
vétség	8	21
büntett	0	5

A szabálysértések jellemzően a KRESZ szabályok (engedély nélküli vezetés) be nem tartása miatt indultak eljárások.

Bűnügyekben jellemzően vagyon elleni vétségek miatt indultak eljárások fiatalkorúak ellen, de szerepelnek testi épség elleni ügyekben pl.: garázdaság, testi sértés. Családon belüli erőszak miatt 12 esetben küldött adatlapot a rendőrség szolgálatunknak. Ezek általában a szülők italozó életmódja miatti egymás közötti veszekedések, melyek a gyermek előtt zajlanak. A szülők magatartása gyakran veszélyezteti a gyermek ellátását, megfelelő testi és szellemi nevelését.

Tavaly Hajdúnánáson eltűnés miatt összesen 3 fiatalkorú személyt köröztek, mind a hárman intézeti neveltek voltak.

Gyermekkorúak sérelmére elkövetett szabálysértés, vétség, büntett az elmúlt évben nem volt.

A rendőrség a média útján tájékoztatja a lakosságot a területünkön előforduló bűncselekményekről. Kiskorúak célzott felvilágosítására osztályfőnöki órák keretében kerül sor.

A rendőrség észrevétele: mindennapi munkájuk során elsősorban veszekedések kapcsán találkoznak kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök azonban elég szűkösek ebben a tárgykörben. Bűncselekmény vagy szabálysértés esetén természetesen mindig megindítják a szükséges eljárásokat, de intézkedni csak a törvények szabta keretek között tudnak. Szükség szerint tájékoztatják a sértett felet, hogy milyen civil szervezethez vagy más hatósághoz fordulhat kiskorú gyermeke védelmében.

Jellemző példa, hogy az egyik, vagy mindkét szülő italozó életmódja miatt kirobbanó veszekedések során olykor tettlegességre is sor kerül, aminek gyakran tanúja a gyermek. Ilyen esetekben, míg konkrét bűncselekmény vagy szabálysértés nem állapítható meg, a rendőrség szinte tehetetlen, sajnos csak a szülő figyelmeztetésére, kioktatására van lehetősége. Nyilván a szükséges esetben a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak értesítése szintén kötelességük.

Súlyosabb esetben lehetőségük van a gyermek ideiglenes elhelyezésére, családból való kiemelésére is, de ez már főleg a gyámügy területe.

JEGYZŐ MINT I. FOKÚ GYÁMCHATÓSÁG

A jegyző mint I. fokú gyámhatóság tájékoztatása szerint a gyermekeket érintő, veszélyeztetettséget jelentő problémák közül továbbra is jelentős számban fordulnak elő a tanköteles fiatalkorúak által elkövetett igazolatlan iskolai hiányzások. Ez utóbbi szabálysértés alanya a szülő, aki az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendelet idevonatkozó pontja szerint, ha gyermeke igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértéknél többet mulaszt, 50.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal súlytható.

Az elmúlt évben is több alkalommal indult szabálysértési eljárás a fiatalkorú személyek által elkövetett tulajdon elleni – lopás, szándékos rongálás – szabálysértés elkövetése miatt. Az év során előfordult még tiltott fürdés, köztisztasági, és szeszital fogyasztás tilalmának megszegése is.

A szabálysértési eljárás során a szabálysértési hatóság – bűnelkövetés esetén pedig a rendőrség – értesítése alapján indul meg a gyermekvédelmi intézkedés (védelembe vételi eljárás).

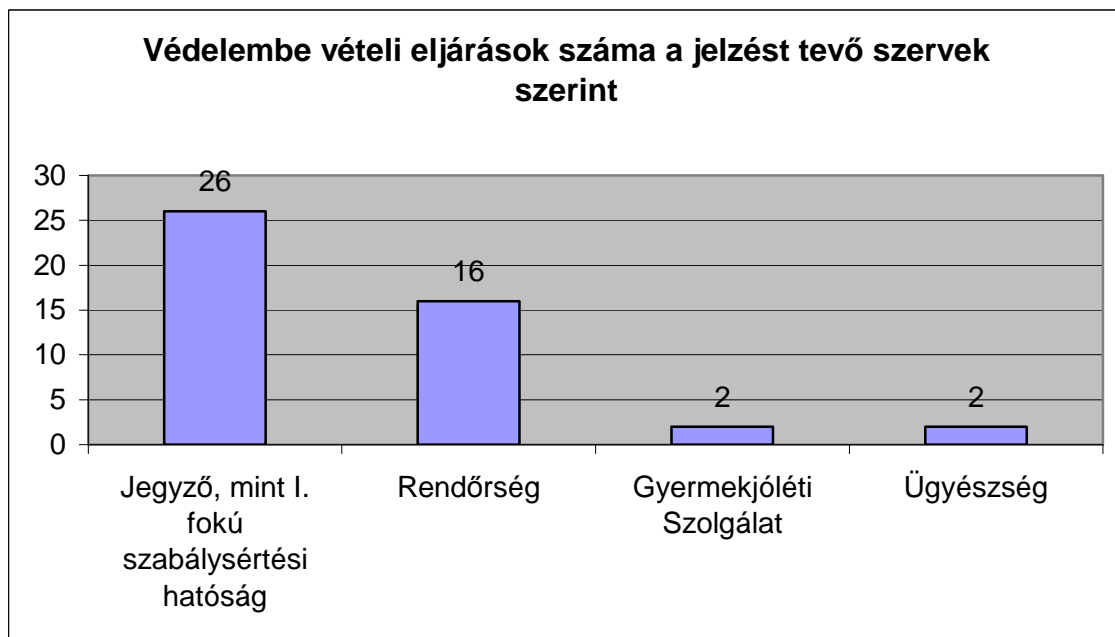
A jegyző és a rendőrkapitányság közötti együttműködési megállapodás alapján a rendőrség jelzést

tesz a jegyzői gyámhatóság felé. A jegyző lefolytatja a védelembe vételi eljárást, amelynek során a gyermekjóléti szolgálat javaslatát figyelembe véve dönt az intézkedés szükségességéről és annak formájáról.

Az ügyészség által tett jelzések száma éves szinten nem túl magas, de kivétel nélkül minden évben előfordul Hajdúnánáson. Ezekben az esetekben az ügyészség jelzése alapján megindul a védelembe vételi eljárás, bár hozzá kell tenni, hogy az esetek többségében a bíróság pártfogói felügyeletet is elrendel a gyermek számára, amennyiben felelősségét megállapítják. A pártfogó felügyelő minden pártfogolt gyermek esetében értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a jegyzőt. Ezt követően a jegyző – magasabb fokú intézkedésről lévén szó – ha volt védelembe vétel megszünteti azt.

A jegyző az azonnali intézkedést igénylő esetben a gyermeket ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, akkor nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben helyezi el és erről haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt. 2008-ban erre az intézkedésre egy esetben került sor.

A veszélyeztetett gyermekek száma csakúgy, mint országos szinten, Hajdúnánáson is évről évre növekszik. Hajdúnánás városban 2008-ban a jegyző, mint I. fokú gyámhatóság előtt **46 ügyben indult** különböző szervek jelzése alapján **védelembe vételi eljárás**. A rendőrség jelzése alapján **16 esetben**, a jegyző, mint I. fokú szabálysértési hatóság értesítése alapján **26** esetben, a gyermekjóléti szolgálat **2** esetben kezdeményezte hivatalból a szükséges gyermekvédelmi eljárás megindítását, ügyészségi jelzés alapján **2** esetben indult védelembe vételi eljárás.

A **46 ügyben** összesen **49 gyermek** – 46 fiú és 3 lány – szerepelt. A védelembe vételi eljárás lefolytatása alapján **9 gyermek védelembe vételének kimondására került sor**, **40 gyermek ügyében az eljárás megszüntetésre került**, mivel a gyermeket érintő veszélyeztetettséget jelentő problémák nem voltak olyan súlyúak, amelyek a védelembe vétel kimondását indokoltá tették volna. Ezekben az esetekben többnyire a gyermekjóléti szolgálat alapellátás kertén belüli segítségnyújtása előírásra kerül, amennyiben a szülő igényli. A **védelembe vétel megszüntetésére 31 gyermek esetében került sor**. Ennek leggyakoribb indoka, hogy a gyermek betölti a 18. életévét, illetve a védelembe vétel felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a gyermeket veszélyeztető körülmények megszűntek, illetve olyan mértékben csökkentek, hogy a védelembe vétel fenntartása nem indokolt, mert a fennálló problémákat a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretén belül orvosolni tudja.

A gyámhatóság a tárgyévben 45 környezettanulmányt készített bírósági megkeresésre.

A gyámgatósági és a szabálysértési éves statisztikák számadatai alapján megállapítható, hogy a veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra és a szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetőkre egyaránt. A szabálysértések esetében a lányok általában bolti lopásokba keverednek, míg a fiúknál a verekedés és a rongálás a jellemzőbb.

Továbbra is számtalan gyermeket veszélyeztető tényező van jelen, amelyek csökkentéséhez, illetve megszüntetéséhez nem elegendő a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretében történő segítségnyújtása, hanem folyamatosan szükség van a jegyzői gyámhatóság beavatkozására is.

GYÁMHIVATAL

A Hajdúnánás város közigazgatási területén dolgozó két gyámhivatali ügyintéző a 2008-as évről az alábbi statisztikai adatokat közölte:

- *Az elmúlt évben a családba fogadott gyermekek száma 2 fő volt.*
- *Ideiglenes hatályú elhelyezések és az azt követő döntések száma az elmúlt évben 4 gyermeket érintett.*
Harmadik személynél 4 gyermeket helyezett el a gyámhivatal, nevelőszülőnél egyet, családok átmeneti otthonába egy gyermek került édesanyjával együtt. Ezt a gyermeket később átmeneti nevelésbe vette a gyámhivatal. Jelenleg 3 gyermek elhelyezési per van folyamatban.
- *Az elmúlt évben 5 gyermeket vett átmeneti nevelésbe a gyámhivatal. A 2008-ban nyilvántartott átmeneti nevelt gyermek száma 20 fő.*
Az átmeneti nevelésbe vételre magatartási vagy beilleszkedési zavar, a gyermek bűnelkövetése, valamint szülői elhanyagolás miatt került sor. A gyermekek javarészt a Hajdúsági Lakásotthonokba, a Reménysugár Gyermekotthonba, valamint nevelőszülőkhöz kerültek elhelyezésre.
- *A gyámhivatal 7 esetben rendelte ki gyermekotthon utógondozóját gyermekek nagykorúvá válását követően.*

A gyámhivatal külön megemlíti, hogy az érintett hajdúnánási gyermekek átmeneti gondozásának megoldása érdekében mindenképp szükség lenne átmeneti gondozást nyújtó otthonra, illetve helyettes szülőre.

Gyermekebántalmazás miatt jelenleg egy ügyben folyik nyomozás a gyámhivatal feljelentése alapján. A 3 gyermeket a nevelőapa veszélyeztette, aki időközben elköltözött a családtól.

A gyámhivatal feladatai közé tartozik a családi jogállás rendezése, valamint a kiskorúak és gondnokoltak vagyoni ügyeinek intézése is.

Gyámság alatt jelenleg összesen 36 gyermek áll.

Az elmúlt év folyamán gyermek örökbefogadását nem engedélyezte a gyámhivatal. 2 házaspár szülő számára viszont megállapította, hogy örökbefogadásra alkalmasak.

A gyámhivatal véleménye szerint az észlelő- és jelzőrendszeri megbeszélésre gyakran sor kerül, amikor az ügy úgy kívánja. A gyermekjóléti szolgálat munkatársaival személyesen, írásban, valamint telefonon történik a gyámhivatal kapcsolattartása. Gyámhivatali tárgyalásokon a családgondozók meghívottként többször részt vettek. Az ilyen ügyek száma az elmúlt évekhez képest megszaporozódott.

A gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködése a gyámügyi ügyintézők szerint megfelelő. Keveslik a védelembe vételi eljárások számát és nehezményezik, hogy a gyámhivatal kezdeményezésére nem mindig kaptak választ. A gyámhivatal külön kérése, hogy a gyermek családból való kiemelését meg kell, hogy előzze jegyzői intézkedés. Fontos a fokozatosság és a sorrendiség megtartása e tekintetben.

A gyámhivatal munkatársai köszönetüket fejezik ki a jelzőrendszer szakembereinek lelkiismeretes munkájukért.

Ezúton szeretnénk megköszönni a jelzőrendszer tagjainak, hogy elkészítették előző éves munkájuknak szöveges értékelését és megküldték a gyermekjóléti szolgálat számára a tájékoztató adatokat, továbbá megtették javaslataikat az egyre hatékonyabb együttműködés érdekében. Köszönjük továbbá az elmúlt éves együttműködést, amelyre a gyermekek védelme érdekében a továbbiakban is számítunk.